

Kurjer Radomski. Dodatek do N° 32.

Odbitka z N° 30.

W sprawie Szkoły Handlowej Żeńskiej w Radomiu.

Mamy przed sobą projekt ustawy nowej uczelni, jaka ma powstać w Radomiu.

Grono nauczycieli oraz ludzie dobrej woli zakrzętnęli się około utworzenia szkoły żeńskiej, której brak tak silnie odczuwać się daje w Radomiu.

A potrzeba to zaiste wielka; sprawa—nie cierpiąca zwłoki!

Nasza młodzież żeńska rozproszyła się—nie miała bowiem zakładu, gdzie mogłaby dokończyć naukę i możliwie wypełnić te olbrzymie luki, jakich mieliśmy aż nazbyt wiele w dawnej „prawomyślnej“ szkole—tej antytezie prawdziwej pedagogji i rzetelnej nauki.

Lecz nie o pewien tylko zasób wiedzy, przypuszczam, tu chodzi, nie tylko o cel utylitarny, nie tylko o to, co daje możność zarobkowania, co ułatwia karierę.

Dzisiaj społeczeństwo wre i kipi życiem napiętym; wszędzie, na każdym polu potrzeba nam sił młodych, żywych, przygotowanych nie tylko do życia w ramach rodziny, ale i do życia szerszego—na arenie publicznej.

W niedalekiej być może przyszłości przed kobietą stanie otworem wielkie pole działalności publicznej—praw i obowiązków obywatelskich.

Przygotować pracownika—kobietę do przyszłej pracy twórczej, rozniecić tę świętą iskrę wielkiego poczucia obowiązków obywatelskich względem kraju, względem społeczeństwa własnego—to drugie zadanie szkoły—jej cel szczytny!

Jeśli szkoła stanie na wysokości tego

zadania i da kobiecie zasób wiedzy—klucz do zrozumienia po opuszczeniu uczelni istoty życia społecznego, życia narodowego, jeśli z jej duszy uczyni ognisko, skupiające w sobie te najpiękniejsze promienie narodowego ducha naszego, wtedy stworzy typ kobiety—polki—obywatela, a społeczeństwu wyrażając się słowami poety, w istocie „przybędzie drugie potężne skrzydło do wzlotu“.

Lecz wykształcenie młodych pokoleń to sprawa publiczna; nie własnością prywatną szkoła być winna, lecz własnością społeczeństwa, własnością narodową.

Jest przeto obowiązkiem społeczeństwa, oraz instytucji społecznych, jak Macierz Szkolna, poprzeć starania tego grona ludzi dobrej woli, dopomóc mu w zrealizowaniu projektu, a przez to samo wziąć nową uczelnię pod swoją opiekę.

Już fakt sam, że szkołę zakłada nie przedsiębiorca, mający zysk osobisty na celu, lecz grono pedagogów z udziałem społeczeństwa, daje mocne i trwałe rękojmie, że szkoła będzie uczelnią prawdziwą.

Odpowiedzialność moralna pedagogów—założycieli wobec społeczeństwa, współzależność wreszcie bytu nauczycieli od bytu i rzetelnego funkcjonowania szkoły—to druga mocna gwarancja, że nowa uczelnia odpowie swym celom, podola zadaniu.

Życzyćby tylko, aby projekt obecny porzucił swój stan mgławicowy i został ujęty w formy realne najrychlej.

Głos udzielony społeczeństwu!

Projekt ogólnych zasad ustroju 7-klasowej Szkoły Żeńskiej w Radomiu.

1. Szkołę zakłada grono nauczycieli i osób postronnych, które wniosą wkłady 50-rublowe lub ofiary w tejże minimalnej wysokości.

2. Kierunek nadzorczy nad szkołą należy do Rady Opiekuńczej, złożonej z trzech przedstawicieli społeczeństwa, obranych przez założycieli, dyrektora, przełożonej, delegata od Rady Pedagogicznej, wszystkich obranych na okres trzyletni.

Wyżej wymienione osoby zapraszają na przewodniczącego z prawem głosu jednego z członków Radomskiego Okręgowego Zarządu Polskiej Macierzy Szkolnej.

3. Do kompetencji Rady Opiekuńczej należy:

a) zarząd szkołą pod względem gospodarczym;

b) kontrola nad wychowaniem i nauczaniem w szkole, oraz krytyka drogą interpelacji, które dyrektor wnosi na posiedzenie Rady Pedagogicznej;

c) oznaczenie wysokości wpisu, pensji nauczycieli, dyrektora i przełożonej.

4. Szkołą kieruje pod względem wychowawczym i naukowym Rada Pedagogiczna, złożona z wykładających nauczycieli i członków Rady Opiekuńczej.

5. Przy otwieraniu szkoły nauczyciele-założyciele łącznie z trzema osobami, wybranymi do Rady Opiekuńczej obierają przez balotowanie pierwszy personel nauczycielski, który następnie kompletuje się przez Radę Pedagogiczną, przyczym o przyjęciu lub usunięciu nauczyciela decyduje Rada

Pedagogiczna większością $\frac{2}{3}$ ogółu członków.

6. Postanowienie zapadłe na Radzie Pedagogicznej wykonywa Zarząd Szkoły w osobie Dyrektora i Przełożonej, obieranych przez Radę Pedagogiczną na okres trzyletni.

7. Kapitał zakładowy szkoły formuje się:

a) z wkładów bezprocentowych założycieli w wysokości 50 rb;

b) z ofiar dobrowolnych miejscowego społeczeństwa.

8) Wkłady podlegają bezwarunkowemu zwrotowi w drodze amortyzacji.

9) W razie likwidacji szkoły, fundusz likwidacyjny winien być użyty przede wszystkim na zwrot wkładów, pozostałość zaś przechodzi na własność Polskiej Macierzy Szkolnej.

10) O likwidacji szkoły decyduje Rada Opiekuńcza nie mniej, niż pięciu głosami.

P. S. Udzielają wszelkich informacji, oraz przyjmują deklaracje na udziały i ofiary p. Prosper Jarzyński, Dyrektor Szkoły Handlowej (Długa 19.), p. Amelja Świdwińska (Długa 18), p. Wacław Krzyżkiewicz (Lubelska 32) wreszcie kancelarja Szkoły Handlowej męskiej (wtorki i czwartki 10—12) jak również redakcje: „Kurjera Radomskiego“ (Lubelska 28) oraz „Głosu Radomskiego“ (Lubelska 51).

Deklaracja.

Niniejszym obowiązuję się złożyć w Kasie Przemysłowców Radomskich do dnia 1906 roku na imię Dyrektora Szkoły Handlowej męskiej p. Prospera Jarzyńskiego rubli
wyraźnie rb., jako wkład mój na założenie w Radomiu 7-klasowej **Szkoły Handlowej żeńskiej.**

Miejsce zamieszkania

dnia 1906 r.

podpis

Uwaga. Ponieważ walne zgromadzenie założycieli odbędzie się w pierwszych dniach września—pożądanym jest, aby deklaracje oraz wkłady wpłynęły do daty wyżej wymienionej. Szkoła ma być otwartą z rozpoczęciem się roku szkolnego.